

JEROEN GULIKER

HAVANA

LITERAIRE THRILLER

DE CRIME COMPAGNIE

Jeroen Guliker

Havana

© 2017 Jeroen Guliker

Omslagontwerp: Alexandra de Vries, Studio 100%, www.studio100procent.nl

Zetwerk: Michiel Niesen, ZetProducties, Haarlem

Foto omslag: © Getty Images/ David Emmite

Meer informatie over De Crime Compagnie op www.crimecompagnie.nl

Proloog

Hij zette de whiskyfles tegen zijn lippen en voelde de spieren in zijn bovenarmen natrillen. Ze had zich verzet, maar het was een ongelijke strijd geweest. Vanaf de allereerste minuut had hij geweten dat het slechts een kwestie van tijd zou zijn voordat ze zich zou overgeven. Nu lag ze verslagen aan zijn voeten en staaarde als versteend naar het plafond, weerloos en berustend in haar lot.

Hij knielde naast haar neer, streek teder over haar gezicht en boog zich voorover. *‘Wie de Heer vrezen zijn niet ongehoorzaam aan Zijn woorden, wie Hem liefhebben volgen Zijn wegen,’* fluisterde hij in haar oor. Zijn ogen gleden via haar schouders over haar buik naar beneden, waar het bloed langzaam haar heupen en schaamstreek kleurde. Het bloed was donkerder dan hij had verwacht, bijna zwart. Alleen haar weelderige borsten onttrokken zich als blanke heuvels aan het donkerrode landschap. Haar tepels waren groot en hard en staken fier omhoog, alsof ze de wereld een laatste wanhopige groet brachten. Hij hapte even naar adem en keek naar haar benen. Ze leken korter nu hij ze los van haar romp op het grondzeil zag liggen. Zelfs in stukken was ze niet onaantrekkelijk. Hij bracht zijn lippen tot vlak boven haar halfgeopende mond en blies zijn dampende adem tot diep in haar keel.

‘Dit is het lot van eenieder die Gods woord ontkent, van de dwaas die Hem vervloekt en de onwetende die Zijn almachtige gezag niet vreest,’ zei hij zachtjes. Hij nam een paar flinke slokken, slikte en voelde de whisky in zijn slokdarm branden. ‘Alleen de Heer weet waarom onze wegen zich juist vandaag moesten kruisen.’ Hij streek nog een laatste keer door haar haren, zette de whiskyfles naast zich neer en stond op. Met gebalde vuisten hief hij zijn armen ten hemel.

‘Hebreeën 9:22: En nagenoeg alles wordt volgens de wet met bloed gereinigd, zonder bloedstorting geen vergeving,’ riep hij. Hij zette zijn veiligheidsbril op, tilde de zware kettingzaag van de grond en gaf een stevige ruk aan het startkoord. Een oorverdovend lawaai bulderde door de werk-

plaats en de geur van kettingolie en verbrande benzine drong zijn neus binnen. Hij boog zich voorover en plaatste het zaagblad met chirurgische precisie tot vlak boven haar sleutelbeen. Hij schudde zijn hoofd en lachte om zijn zinloze nauwkeurigheid. Tijdens haar onthoofding en de amputatie van haar benen was het bloed alle kanten op gespoten en had hem verblind. Met samengeknepen ogen en zijn lippen stijf op elkaar liet hij de zaag in haar vlees zakken. Het werd opnieuw rood op het plastic voor zijn ogen. Het zaagblad sneed door het sleutelbeen en hij voelde haar botten verbrijzelen. De machine haperde toen hij op haar schouderblad stuitte. Hij plaatste de stalen handgrepen tegen zijn middel, boog zich nog verder voorover en duwde met zijn volle gewicht de zaag door de schouder. Hij zag de rechterarm loskomen van de romp, stapte over haar heen en herhaalde het gruwelijke ritueel aan de andere kant van het lichaam. Haar linkerarm gaf beduidend minder weerstand en viel als een rotte tak van haar romp. Hij drukte op de stopknop, trok de bril van zijn gezicht en ging wijdbeens over haar heen staan. Ze lag in zes delen op het grondzeil en keek hem met grote ogen aan. Hij liet de kettingzaag op de grond vallen, spuugde haar bloed uit zijn mond en ging op zijn hurken naast haar hoofd zitten. Hij greep het piéce de résistance van zijn ontleding bij de haren, hield het omhoog en voelde het laatste beetje bloed uit haar hals langs zijn armen sijpelen. Als de slinger van een pendule schommelde hij haar hoofd van links naar rechts, in een monotoon en bijna hypnotiserend ritme. Hij bestudeerde haar nauwkeurig en bewoog zijn hoofd in dezelfde richting, als een spiegelbeeld dat steeds net iets te laat kwam. De angst in haar ogen, de trekken van pijn en radeloosheid rond haar mond, de overgave en de uiteindelijke berusting, hij kon het allemaal van haar gezicht aflezen. Hij legde het hoofd op de grond en ging op zijn knieën zitten. De lijkstijfheid was nog niet ingetreden, maar het kostte kracht om haar mond te openen.

‘Het spijt me, maar dit is echt even nodig,’ zei hij. Hij zocht in zijn tas naar het juiste gereedschap, haalde diep adem en zette de punt van zijn mes in de spleet van de kaakgewrichten. ‘Daar gaan we.’

Hij drukte het vlijmscherpe mes door haar huid, spieren en bindweefsel heen. Langzaam kwamen haar onder- en bovenkaak los van elkaar en zag hij de pracht van haar gezicht verdwijnen. Met een guts wrikte hij als een geroutineerd kaakchirurg een voor een haar tanden

en kiezen los uit haar kaken, eerst haar bovengebitt, daarna de onderkant. De diepgewortelde kiezen achter in haar kaken gaven veel meer weerstand dan hij had gehoopt. Hij zocht in zijn tas naar een waterpomp, veegde het zweet van zijn voorhoofd en zette de gekromde bek van het gereedschap op haar gebitt. Onder begeleiding van krakende geluiden trok hij voorzichtig draaiend en heen en weer bewegend, bijna liefdevol, ook haar meest onwillige kiezen los. Haar voortanden hadden veel minder moeite met loslaten. Zijn bebloede handen waren glibberig, maar het lukte hem om ze een voor een met zijn vingers te verwijderen.

Hij onderzocht de lange wortels minutieus, pakte haar T-shirt van de grond en poetste neuriënd in alle rust het bloed weg. Onverstoord etaleerde hij zijn buit op het grondzeil, waarbij hij haar tanden en kiezen zorgvuldig van groot naar klein rangschikte. Haar gebitt verkeerde in goede staat en was compleet, ze had zelfs al haar verstandskiezen nog. Hij dronk het laatste beetje whisky weg, haalde een boterhamzakje uit zijn tas en liet haar tanden en kiezen er langzaam stuk voor stuk in glijden, tweëndertig in totaal. Nadat hij het plastic zorgvuldig had dichtgeknoopt, stopte hij de buit en de lege whiskyfles in zijn tas en keek tevreden naar zijn verminkte patiënt. Het eerste deel van de operatie zat erop, alles verliep volgens planning.

Hij pakte met twee handen het grondzeil vast en sleepte achteruitlopend haar lichaamsdelen naar de andere kant van de werkplaats. Bij iedere voorzichtige stap die hij nam, zag hij haar hoofd over het zeil rollen en het bloedspoor langer worden. Het zweet parelde op zijn voorhoofd. Ze was zwaarder dan hij had verwacht. Hij ging rechtop staan en keek naar de grote gele machine, die geduldig op zijn instructies leek te wachten.

‘We zijn er bijna, nog even en je zult terugkeren naar de grond waaruit je bent genomen.’ Hij draaide de sleutel op het bedieningspaneel een kwartslag om. ‘We zijn allen voortgekomen uit stof en tot stof zullen we wederkeren, zelfs de ongelovigen,’ riep hij, en hij drukte op de knop onder het groen oplichtende lampje. De motor sloeg aan en de machine begon zachtjes te trillen. Nadat hij aan een zwarte hendel had getrokken, kwam de lopende band in beweging en schalde een piepend geluid door de werkplaats. Hij pakte haar benen van het grondzeil

en legde ze zorgvuldig op de band. Langzaam zag hij haar ledematen via de invoerrol in de trechter van de houtversnipperaar verdwijnen en hoorde hij de ronddraaiende messenschijven haar botten met een hels kabaal verbrijzelen. Hij zag hoe reepjes stukgescheurd vlees en een regen van botsplinters via een lange buis aan de andere kant van het apparaat werden uitgespuugd en op een hoge berg houtsnippers terechtwamen. Hij plaatste haar armen op de band, hoorde opnieuw de messen haar botten vermorzelen en zag haar vingers als afgehakte spaanders door de lucht vliegen. Even twijfelde hij of ook het zwaarste en lastigste deel van haar stoffelijk overschot door de veertig centimeter brede invoertrechter van de versnipperaar zou passen. Als een slager in een slachthuis tilde hij de romp van de grond, plaatste die op de lopende band en wachtte geduldig tot hij de trechter bereikte. Tevreden zag hij dat het de machine geen enkele moeite kostte om haar bovenlijf te verpletteren en haar ribbenkast en ingewanden in kleine stukjes over de houtstapel te verspreiden.

Hij pakte met twee handen haar hoofd van de grond en keek nog één keer in haar ogen. ‘Het is tijd, tijd om je voor Hem te verantwoorden.’ Hij legde haar hoofd op de band, sloot zijn ogen en hoorde de messen met grof geweld haar schedel verpulveren.

Hij boog zijn hoofd, vouwde zijn handen en bad tot zijn Schepper. *‘Ik roep U alle dagen aan. Wend U tot mij, ontferm U over mij. Ach Heer, laat mij niet te gronde gaan, reken me dit niet aan als het vergieten van onschuldig bloed; want U, Heer, hebt immers verlangd dat dit zou gebeuren.’*

Hij opende zijn ogen en duwde de hendel van de machine omhoog; de lopende band kwam tot stilstand. Hij drukte op de knop onder het rode lichtje, draaide de sleutel om en luisterde naar de plotselinge stilte. Hij trok zijn rug hol, zette zijn handen in zijn zij en hoorde alleen nog zijn eigen zware ademhaling. Het werd tijd voor het slotakkoord. Hij staarde naar de jerrycans die naast de versnipperaar stonden. Twee keer twintig liter benzine, dat moest genoeg zijn. Hij draaide de doppen eraf en liet de eerste jerrycan leeglopen over het grondzeil, de versnipperaar en de houtstapel. De inhoud van de tweede sprenkelde hij willekeurig door het pand. Met zijn tas en de lege jerrycans liep hij naar de stop-

penkast naast de ingang van de loods. Hij haalde het mes en een opgerolde krant uit zijn tas, opende het deurtje van de stoppenkast en hulde de werkplaats in het duister door de bedrading door te snijden. Hij zocht in zijn broekzak naar zijn aansteker, stak de kranten aan en zag de plastic bedrading direct wegsmelten toen hij het brandende papier tegen het stoppenpaneel hield. Met de brandende toorts in zijn hand liep hij terug naar de andere kant van de loods. Hij gooide de fakkel op de houtstapel, zag de benzine ontvlammen en het laatste bewijs van haar aanwezigheid langzaam in rook opgaan. Hij haalde zijn neus op en kuchte. Haar smeulende vlees- en botresten roken naar doorgebakken karbonades op een zomerse barbecue. Het duurde niet lang voordat ook de versnipperaar en het grondzeil in lichterlaaie stonden. Hij liep op zijn dooie gemak naar de uitgang en nam in het voorbijgaan de lege jerrycans en zijn tas mee.

Buiten was het ijskoud. Een gemene westenwind teisterde het klamme zweet op zijn lichaam en zorgde voor een gevoelstemperatuur die het vriespunt nauwelijks ontsteeg. Op veilige afstand, in de luwte van een rij dennenbomen, zag hij het dak instorten en de loods in de vlammen verdwijnen. Hij veegde het zweet van zijn voorhoofd en er verscheen een tevreden blik op zijn gezicht.

‘Dag, onbekend goddeloos schepsel,’ prevelde hij. ‘De Almachtige heeft zich uitgesproken. Zijn vonnis is onherroepelijk. U, verworpene der aarde, zijt vervloekt. Erken Zijn macht en berust in uw vergankelijkheid. Uw ziel zal branden in de hel en uw vlees zal dienen als voer voor ongelovige wormen. Aanvaard Zijn oordeel en doem in schaamtvolle nederigheid. Het Koninkrijk der Hemelen biedt geen plaats aan heidenen.’

Een

Hannah Thijssen had haar moeder vijf dagen geleden voor het laatst gesproken. Via de telefoon, want voor een bezoek aan haar ouderlijk huis had ze geen tijd gehad. Nu stond ze aan haar graf en verborg ze haar verdriet achter een donkere zonnebril. Ze luisterde met een hart vol spijt naar de afscheidspreek van de predikant en vermeidde de blikken van de aanwezigen, die zich rijendik rond de laatste rustplaats hadden verzameld. De enorme belangstelling had haar niet verbaasd. Haar moeder was altijd een trouw en stichtelijk lid van de hervormde gemeenschap geweest. In een gesloten en gereformeerd dorp als Duinwijck was devotie het belangrijkste criterium, de enige norm die uiteindelijk bepaalde hoeveel dorpelingen de overledene een laatste groet kwamen brengen. De opkomst op je begrafenis als graadmeter voor je godzaligheid, het was een verwerpelijke waarheid die Hannah de rillingen bezorgde. Ze had die levenslange en onvoorwaardelijke toewijding nooit begrepen. Met alles wat haar moeder had meegemaakt, was ze het geloof altijd trouw gebleven – maar voor wie? Wat had het haar gebracht, behalve een begraafplaats vol uitgestreken gezichten?

Ondanks de mensenmenigte had ze zich nog nooit zo eenzaam gevoeld. Ze was nu officieel de laatste bij wie het familiebloed nog door de aderen stroomde. Het was een nieuwe en vreemde gewaarwording die niet veel veranderde aan de verplichting die ze zichzelf in betere tijden had opgelegd. De belofte aan haar moeder om het familie-dna veilig te stellen rustte als een loden juk op haar schouders. Het was haar eigen schuld. Ze had het juk allang van zich af moeten schudden. Vijf jaar geleden om precies te zijn. Al vijf jaar lang had ze kunnen proeven van het gezinsleven. De benodigde ingrediënten waren ruimschoots voorhanden geweest. Sander had zielsveel van haar gehouden en leek te zijn voorbestemd om het voortbestaan van haar familiegenen te waarborgen. Hij was knap, trouw en liefdevol, bood zekerheid en was goed

voor haar, maar diep vanbinnen had ze altijd de ware hartstocht gemist. Ze had er alles aan gedaan het heilige vuur te vinden, maar na drie jaar had ze haar zoektocht gestaakt. De vonken waren er nooit echt vanaf gespat, maar toen ook het laatste waakvlammetje leek te zijn gedoofd, had ze een punt achter de relatie gezet. Hannah beet op haar lip en herinnerde zich hoe ze vijf jaar geleden na hun laatste ruzie voorgoed de deur uit liep. Volgens haar vrienden was Sander het beste wat haar ooit was overkomen. Ze dacht nog vaak aan hem terug, dus misschien hadden ze gelijk. In gedachten vervloekte ze haar grote mond en nog grotere ontevredenheid. Als ze toen minder veeleisend was geweest, had ze hier nu niet alleen gestaan. Ze staaarde naar de eikenhouten kist en probeerde zich voor te stellen hoe het zou zijn geweest om nu troost te vinden op Sanders brede schouders, om verlost van het juk samen met de liefde van haar leven en een of twee kinderen aan het graf van haar moeder te staan. Het werd steeds moeilijker de belofte aan haar moeder in te lossen. Haar biologische klok tikte driftig door en het was inmiddels twee voor twaalf.

Ze veegde de tranen van haar gezicht en keek om zich heen. De dorpelingen gaapten haar van alle kanten even schaamteloos als minachtend aan. Misschien kwam het door haar kleding. Haar hoge Louboutins en onbetaalbare suède jas van Dior staken opzichtig af bij de vooroorlogse garderobe van de rest van de aanwezigen. Haar outfit leek in niets op de jongenskleding die ze vroeger had gedragen en die men hier van haar gewend was. Ook toen was ze een buitenbeentje geweest, maar het contrast voelde nu nog groter. Het leek alsof ze van een andere planeet kwam. Ze was het dorp ontgroeid en paste hier niet meer. Er was niets veranderd en het leek alsof ze niet weg was geweest. De vrome gezichten waren ten prooi gevallen aan de tand des tijds, maar de meeste herkende ze nog wel. Alles was nog precies hetzelfde als achtentwintig jaar geleden, inclusief de leugens van de predikant. Ze had niets meer met Duinwijck en was de bewoners gaan haten. Als kind al had ze nooit begrepen waarom God haar juist in dit vreselijke duindorp op de wereld had gezet. Ze snapte niet hoe de Almachtige zo'n grove fout had kunnen maken. Ze had Hem altijd de schuld gegeven van haar misplaatstheid en dat had voor de eerste haarscheurtjes in haar geloof gezorgd. Pas veel later was ze gaan beseffen dat het toeval

was geweest, gewoon domme pech. Ze richtte haar ogen op de kist en dacht aan de laatste woorden van haar moeder. *‘Jaag je dromen na, meisje, en doe voorzichtig in die grote stad,’* had ze gezegd voordat ze de verbinding verbrak.

Ze had haar moeder verteld dat ze haar koffers aan het pakken was omdat ze de volgende dag naar New York zou vliegen, maar verder dan Schiphol was ze niet gekomen. Ze had met haar instapkaart in haar hand voor de gate gestaan toen haar telefoon ging en mevrouw Brinkman vertelde dat haar moeder was overleden. Ze was in tranen uitgebarsten en had zich overmand door verdriet op de grond laten zakken. Haar reactie had zelfs even voor paniek gezorgd onder de reizigers en beveiligingsmedewerkers. Ze was door twee marechaussees en een grondstewardess naar een afgesloten ruimte gebracht, waar ze koffie kreeg en haar verhaal werd gecheckt. Het bleek nog een heel gedoe om haar koffer uit het vliegtuig te krijgen. KLo641 vertrok uiteindelijk zonder haar, maar met een uur vertraging naar New York. Het had nog meer dan twee uur geduurd voordat ze zelf de luchthaven mocht verlaten. Misschien was het voorbestemd. Misschien moest het verleden eerst definitief worden afgesloten voordat ze op weg kon gaan naar een nieuw begin. Hannah sloot haar ogen en beet op haar lip. Nee, ze geloofde allang niet meer in lotsbeschikking. Eigenlijk geloofde ze nergens meer in, zeker niet in alle onzin die de predikant over het graf van haar moeder uitstortte.

Ze opende haar ogen, keek even opzij en zag dat hij nog net zo knap was als vroeger. Net als bijna alle andere aanwezigen kende ze ook Harold van Nassau al heel haar leven. Hij was achttien jaar lang haar buurjongen geweest en ze scheelden slechts een paar jaar. Als meisje van tien was ze zelfs nog een blauwe maandag verliefd op hem geweest. Pure kalverliefde, en toch had ze het stiekem altijd jammer gevonden dat hij na het gymnasium besloot de familietraditie voort te zetten en theologie ging studeren. Een plotselinge stemverheffing van haar oude buurjongen schudde haar wakker uit haar dagdroom en plaatste haar terug in het middelpunt van verdriet.

‘Eeuwige God, wij bidden niet alleen om licht en vrede voor Johanna Wilhelmina Petronella Thijssen, maar ook voor allen die ons dierbaar zijn en door de dood van ons zijn weggegaan. Laat hen allen

delen in vrede en vreugde bij U,' sprak Harold als opmaat voor zijn slotgebed. Hannah zuchtte om zijn gedweep met God en prees zich gelukkig dat het nooit iets tussen hen was geworden.

Ze draaide haar hoofd weg van Harold, keek de andere kant op en staaarde recht in de duivelse ogen van Lucas Brinkman. Hij stond amper vijf meter bij haar vandaan en torende hoog boven de rest van de gereformeerden uit. Hij glimlachte. Ze had zich erop voorbereid dat dit vandaag zou gebeuren, maar ze kon niet voorkomen dat er door zijn gluiperige blik een koude rilling langs haar rug liep. Ze was in tijden niet zo dicht in zijn buurt geweest. Ze had hem de laatste jaren steeds weten te ontlopen, maar ze had geweten dat daar vandaag een eind aan zou komen. Ze keek hem aan in de wetenschap dat hij met geen mogelijkheid haar ogen kon zien. Haar adem stokte en ze kreeg een beroerd gevoel in haar onderbuik. Hannah schraapte haar keel en schoof de donkere zonnebril nog dichter tegen haar gezicht aan. Ze richtte haar blik weer op het graf en luisterde naar Harolds slotwoorden.

'Heer, onze God, wij bidden U, verhoor ons. Maak ons ontvankelijk voor mensen om ons heen. Open onze harten voor de droom dat het ook ons gegeven mag zijn ons toe te vertrouwen aan Uw niet-aflatende trouw en dat ook onze naam in Uw hand geschreven is. Amen.' Ze hoorde het dorp braaf mee-amenen en gooide, tegen alle Duinwijcksgereformeerde voorschriften in, een rode roos op de kist. Rode rozen waren de lievelingsbloemen van haar moeder. Ze had ze vaak en graag voor haar geschilderd. Haar recalcitrante actie kwam haar opnieuw op een aantal vijandige blikken te staan. Het kon haar niet schelen. Dit was háár moeder, háár verdriet, en met alle jesusfreaks om haar heen had ze niets te maken.

Ze zette de kraag van haar jas omhoog en draaide zich om. De menigte trok zich terug en maakte baan. Ze stapte het duinpad op, blies de kou uit haar handen en voelde tweehonderd paar ogen in haar rug prikken. Het jeukte, maar deed geen pijn. Alleen nog koffie en cake en dan was ze weer van hen verlost. Over een uur zou ze Duinwijck verlaten, om voorlopig niet meer terug te keren. Als ze straks in New York was, zou ze haar moeder op haar eigen manier herdenken, eerlijk en liefdevol, zonder gereformeerde schijnheiligheid. Ze was al halverwege het pad richting de aula toen een hijgende vrouwenstem haar naam riep.

‘Hannah, wacht. Alsjeblieft, wacht even!’ Ze draaide zich om en zag een vrouw van rond de vijftig strompelend op haar afkomen. Ze was buiten adem en duidelijk niet gewend om heuvelachtige duinpaden te bewandelen. Haar gesteun werd luider naarmate ze dichterbij kwam.

‘Petra?’

‘In levenden lijve, nog wel, al is dat op deze plek misschien niet zo’n gepaste opmerking.’ Ze zette haar handen in haar zij, boog zich achterover en hapte naar zuurstof. Hannah glimlachte en herinnerde zich dat Petra vroeger al nooit de sportiefste was geweest. Ze kende haar, maar daar was alles mee gezegd. Ze waren nooit vriendinnen geweest, maar hun moeders wel.

‘Gaat het wel goed met je?’ vroeg ze.

Petra kneep haar ogen dicht en knikte. ‘Even... Even op adem komen. Ik moet echt iets aan mijn conditie gaan doen, dit kan zo niet langer,’ hijgde ze. ‘Ik heb straks een afspraak, dus ik moet weg, maar ik wilde je toch even condoleren.’

‘Dankjewel. Hoe is het met je moeder? Ik zag haar net staan. Ze huilde.’

‘Ze is erg verdrietig en neemt het zichzelf kwalijk dat ze niet eerder iets heeft gezegd.’

‘Hoe bedoel je? Waarover?’ vroeg Hannah.

‘Ze zegt dat ze de afgelopen weken bijna dagelijks bij je moeder is langsgedaan omdat ze vond dat ze er slecht uitzag. Is dat jou ook opgevallen?’

‘Ik heb mijn moeder de laatste weken niet zo veel gezien. Ik zou zondagavond bij haar langsgaan, maar ik had het te druk,’ antwoordde Hannah met het schaamrood op haar kaken. Ze slikte, herpakte zich en sprong als altijd in de verdediging. ‘Ik heb haar die avond nog wel aan de telefoon gehad. Ze klonk opgewekt als altijd en heeft met geen woord over haar gezondheid gesproken, sterker nog, ze zei zelfs dat ze zich prima voelde.’

‘Ach, je weet hoe ze zijn, die oudjes. Ze willen niemand tot last zijn.’

‘Het spijt me dat je moeder haar zo moest vinden. Is ze de schrik al te boven?’

‘Ze is een taaie. Nuchter tot op het bot. Ze noemde het de ideale manier om te gaan, gewoon rustig in je eigen stoel zonder pijnlijke of

slepene ziektes. “Als mijn tijd gekomen is, zal ik bidden dat de Heer me op eenzelfde vreedzame manier tot zich zal nemen,” zei ze vanmorgen. Ze komt er wel overheen.’

‘Dat is mooi. Ik denk dat het nog wel even zal duren, maar als het zover is, hoop ik voor jou en je moeder dat die God van jullie haar gebeden zal verhoren.’

‘Nog even sceptisch als altijd. Laat het los, Hannah. Laat de haat los en maak het niet moeilijker dan het al is.’

‘Sorry Petra, maar ik ben niet degene die moeilijk doet. Heb je gezien hoe ik hier word bekeken? Als een godvergeten paria.’

‘Alsjeblift, laat God erbuiten.’

‘Hoezo? Dat is toch precies waar dit over gaat? Hannah Thijssen, de afvallige, de ongelovige die terugkeert naar het dorp waar heidenen niet welkom zijn, zelfs niet als ze hun moeder komen begraven. Jullie zouden je kapot moeten schamen. Ik walg van die gereformeerde klik hier. Mag je eigenlijk wel met me praten?’

‘Ik bepaal zelf met wie ik praat. Probeer Duinwijck niet te haten, Hannah. Doe het voor jezelf, dit is je geboortegrond.’

‘Dit gaat niet over Duinwijck, maar over de bewoners, over enge mensen met radicale ideeën en een hopeloos achterhaalde geloofsovertuiging.’

‘Dat begrijp ik, maar de meesten weten niet beter. Het is ze met de paplepel ingegoten. Nogmaals, probeer ons niet te haten, Hannah, en scheer niet iedereen over één kam. Er bestaan ook kritische gereformeerden, mensen die met heel hun hart van God houden, maar zich er terdege van bewust zijn dat lang niet alles klopt. Ik noem mezelf graag progressief gereformeerd en snap hoe je je voelt. Ik ben de laatste die de mening of keuzes van een ander mens zal veroordelen. Christen, moslim, jood of atheïst, voor mij is iedereen gelijk.’

‘Dat is fijn om te horen, Petra. Sorry, dat ik zo fel reageerde, maar Duinwijck maakt iedere keer opnieuw een ongelooflijke woede in me los. Je hebt gelijk, ik moet leren om het van me af te zetten.’

‘Weet je al wat je met het huis van je moeder gaat doen?’

‘Euh, nee, niet echt. Je overvalt me, ik heb er nog niet over nagedacht.’

‘Ik neem aan dat je er niet zelf gaat wonen.’